

INZET GGD GEMEENTE GOIRLE 2021

Inhoudsopgave

1.	Vaststelling	3
2.	Inleiding	4
3.	Gemeentelijke afspraken 2021	5
4.	Toelichting afspraken 2021: lokaal accent.....	5
5.	Monitoring	14

Maart 2021

1. Vaststelling

Onderliggend document omvat een omschrijving van de inzet van de GGD in 2021. Deze inzet wordt gefinancierd uit het basispakket van de GGD (inwonersbijdrage).

Dit document is ambtelijk vastgesteld door de gemeente Goirle,

Naam : _____

Functie : _____

Datum : _____

Handtekening : _____

2. Inleiding

Dit document omvat een omschrijving van de inzet van de GGD voor 2021. Deze inzet wordt gefinancierd uit het basispakket van de GGD (vanuit de inwonersbijdrage) en voor een beperkt gedeelte met activiteitenbudget voor de uitvoering van Nu Niet Zwanger en uitvoering van de regionale nota publieke gezondheid.

Het basispakket bestaat uit de zogenaamde uniforme taken, die GGD-breed zijn vastgelegd en van toepassing zijn voor alle gemeenten. Daarnaast is er binnen het basispakket ruimte voor het lokaal accent, waarin de gemeente en GGD samen een keuze maken voor een aantal producten/diensten.

Extra inzet valt onder de plustaken. Dat kunnen dus ook lokale accenten zijn waarvoor extra budget nodig is. Een beschrijving van alle GGD diensten is terug te vinden in het [Productenboek GGD Hart voor Brabant 2020](#).

Hieronder in tabelvorm een overzicht van het uniform deel van het basispakket: de taken uit de Wet publieke gezondheid, aan de hand van landelijke richtlijnen, die de GGD uitvoert voor alle gemeenten en de taken waartoe het algemeen bestuur heeft besloten.

Activiteit	basispakket		plustaak
	uniform deel	lokaal accent	
<i>Jeugdgezondheid</i>			
Individuele contacten	x	x	x
Samenwerken	x		x
Publieke gezondheidszorg asielzoekers			x
<i>Gezondheidsbescherming</i>			
Infectieziektebestrijding	x		
Tuberculosebestrijding	x		x
Medische milieukunde	x		x
Technische hygiënezorg	x		x
Seksuele gezondheid	x		x
Reizigersadviezen			x
Forensische geneeskunde	x		x
<i>Gezondheidsbevordering en leefstijl</i>			
Preventieprogramma's	x	x	x
<i>Toezicht houden</i>			
Inspecties kindercentra ³	x		
Toezicht Wmo			x
<i>Monitoren, signaleren en advies</i>			
Onderzoek en advies	x	x	x
<i>Publieke gezondheid bij rampen en crises</i>			
Geneeskundige hulpverlening	x		x
Openbare geestelijke gezondheidszorg	x		x

3. Gemeentelijke afspraken 2021

De lokale accenten in de gemeente Goirle voor 2021 zijn tot stand gekomen op basis van de monitorcijfers van de GGD Hart voor Brabant, signalen vanuit de samenleving, de ambities uit de Regionale nota publieke gezondheid Midden-Brabant en de ambities uit het Nationaal Preventieakkoord.

In de volgende hoofdstukken worden de doelen en resultaten voor 2021 omschreven voor de lokale accenten en per ambitie toegelicht, waaronder:

- Lokale bijdrage aan uitvoering regionaal beleid
- Flexibele inzet
- Samenwerking JGZ en sociaal domein
- Samenwerking JGZ en gezondheidszorg
- Samenwerking JGZ en onderwijs
- Gezondheidsbeleid en -uitvoering op scholen
- Preventie middelengebruik onder de 18 jaar
- Afronding pilot valpreventie ouderen

4. Toelichting afspraken 2021: lokaal accent

ALGEMEEN

Lokale bijdrage aan uitvoering regionaal gezondheidsbeleid

De negen Midden-Brabantse gemeenten en de GGD Hart voor Brabant hebben de regionale nota publieke gezondheid 'Met Gezond Verstand' voor de periode 2020-2023 opgesteld. De ambities in deze nota zijn:

- GEZONDE START: Elk kind groeit veilig, gelukkig en gezond op
- GEZONDE LEEFSTIJL: De keuze voor een gezonde leefstijl is de makkelijkste keuze: wie en waar je ook bent!
- GEZONDE GEEST: Onze inwoners voelen zich mentaal gezond en gelukkig
- GEZONDE OMGEVING: Een gezonde, toegankelijke en uitnodigende omgeving voor jong en oud

Om deze regionale ambities te realiseren is afgesproken om jaarlijks een gedeelte uit de lokale accenten te reserveren voor regionale samenwerking en ontwikkeling. De opbouw van dit bedrag staat omschreven in de nota zelf. Daarnaast is een activiteitenbudget gereserveerd voor communicatie- en PR-materialen, het faciliteren van bijeenkomsten en het verzorgen van trainingen. Voor de lokale uitvoering, zoals interventies op scholen, sportverenigingen of in de wijken, is afgesproken dit te financieren uit het overig deel

van het lokaal accent 2021 per gemeente. Voor de lokale uitvoering is geen activiteitenbudget opgenomen, afspraak is dat dit per activiteit vooraf wordt afgestemd met de inhoudelijk verantwoordelijke van de gemeente.

Resultaten:

- *De GGD zet zich in voor de uitvoering van de doelstellingen uit de regionale nota 2020-2023.*
- *De GGD monitort de voortgang van de regionale nota publieke gezondheid 2020-2023 en het bijbehorende uitvoeringsplan*

Beleidsondersteuning

De GGD plant en faciliteert het Ambtelijk Overleg volksgezondheid Midden-Brabant en is inhoudelijk adviseur voor de gemeente Goirle. Daarnaast wordt deze ruimte ingezet voor vraaggerichte beleidsondersteuning gedurende het jaar.

Resultaten:

- *De GGD plant en faciliteert het Ambtelijk Overleg volksgezondheid Midden-Brabant (ongeveer 6 keer per jaar) en treedt op als inhoudelijk adviseur.*
- *De GGD geeft (on)gevraagd beleidsadvies aan de gemeente Goirle.*

Flexibele ruimte - inspelen op actualiteiten

Om direct in te kunnen spelen op de ontwikkelingen rondom Corona, is er flexibele ruimte opgenomen (voor zowel beleid als uitvoering) in onze afspraken. Deze ruimte wordt ingezet, daar waar het het hardst nodig blijkt. Dit gebeurt in afstemming tussen gemeente Goirle en de GGD.

GEZONDE START

Samenwerking JGZ en sociaal domein

De JGZ wordt geconsulteerd door 't Loket wanneer er sprake is van (complexe) casuïstiek omtrent jeugd. Toegevoegde waarde is hier de deskundigheid op het vlak van gezond opgroeien en het bevorderen van een goed opgroeklimaat voor een versterking in de basis van gezinnen, waar vaak andere problematiek op drijft (bijvoorbeeld bij psychische problematiek van ouders).

Binnen het sociaal domein wordt er nauw samengewerkt tussen JGZ en 't Loket binnen een multidisciplinair overleg. Vanuit de verpleegkundige ligt de nadruk op het ondersteunen en begeleiden in casussen die betrekking hebben op jeugd. De jeugdarts zet zich met name in voor het doen van verwijzingen en het inschakelen van zorg.

JGZ zet extra in op kortdurende gezinsbegeleiding en individuele opvoedingsondersteuning -voortkomend uit vragen vanuit 't Loket en vragen vanuit samenwerkingspartners- door middel van huisbezoeken met de inzet van de Triple P-methodiek. Via deze methode zet de jeugdverpleegkundige in op een positief opvoedklimaat.

Extra aandacht gaat uit naar samenwerking met en casuïstiek vanuit Sterk Huis voor met name zwangere vrouwen en jonge moeders.

Resultaten:

- *'t Loket consulteert -waar nodig- jeugdartsen en -verpleegkundigen bij casuïstiek rondom jeugd.*
- *JGZ sluit aan bij het MDO met 't Loket.*
- *Er wordt kortdurende gezinsbegeleiding en opvoedingsondersteuning ingezet bij casuïstiek waar dit noodzakelijk is.*

Samenwerking JGZ en gezondheidszorg

Op individuele basis is er regelmatig contact tussen JGZ en huisartsen op casusniveau waarin samenwerking noodzakelijk is. Ook is er met regelmaat samenwerking met diverse paramedici, zoals o.a. diëtisten, ergotherapeuten, logopedisten, fysiotherapeuten, psychomotore therapeuten, kraamverzorgenden en verloskundigen. JGZ heeft 2 keer per jaar overleg met de huisartsen in Goirle om de voortgang van de samenwerking te bespreken (bijvoorbeeld op het vlak van ADHD) en casuïstiek met elkaar te delen om van elkaar te leren. Hierin is ook de afspraak vastgelegd dat zorgvragen vanuit school via JGZ lopen en door huisartsen wordt doorverwezen naar de jeugdarts voor verdere vraagverheldering in de ontwikkelingscontext van het kind en in afstemming met school. Dit loopt goed en wordt veel gebruik van gemaakt door huisartsen.

Waar nodig vindt in dit kader afstemming plaats met 't Loket.

Resultaten:

- *JGZ en huisartsen en diverse paramedici werken samen op casusniveau wanneer dit wenselijk is.*
- *Huisartsen in Goirle consulteren -waar nodig- jeugdartsen en -verpleegkundigen bij casuïstiek rondom jeugd.*
- *De jeugdarts heeft twee keer per jaar overleg met de huisartsen in Goirle.*

Samenwerking JGZ en onderwijs

Binnen deze inzet is de samenwerking met het primair onderwijs (8 basisscholen), het voortgezet onderwijs (Mill Hill college) en de 9 voorschoolse voorzieningen in de gemeente Goirle opgenomen. Deze inzet gaat over het aansluiten bij (gemiddeld 6x per jaar) zorgteams (en daaruit volgend de adviezen op maat en onderzoeken op indicatie voor leerlingen), de Multidisciplinaire Overleggen op het Mill Hill, de verzuimaanpak via M@ZL op het Mill Hill, contact op indicatie vanuit voorschoolse voorzieningen, gesprek naar aanleiding van de screening in de 2^e klas van het voortgezet onderwijs en gesprekken aangaande de Gezonde School-aanpak (samenwerking tussen JGZ en afdeling collectieve preventie).

Op vraag zet de jeugdverpleegkundige zich in voor casusbespreking of observaties op kinderdagverblijven, de peuteropvang en overige peuterspeelzalen en overlegmomenten op verzoek van het kinderdagverblijf met aandacht voor basiskracht. Deze kinderen worden met toestemming van ouders besproken en relevante informatie wordt vastgelegd in het Kinddossier.

VVE

De GGD indiceert op basis van eigen of externe signalen en toetsen (via Van Wiechen Ontwikkelingsonderzoek en JGZ-richtlijnen van het NCJ) aan criteria VVE. Tevens kunnen scholen de JGZ betrekken bij workshops of ouderavonden over gezondheid of thema's die hieraan gerelateerd zijn. Ook valt de advisering van IB'ers en zorgcoördinatoren over casuïstiek binnen deze inzet. De Kinderopvang is particulier georganiseerd en valt niet standaard onder de adviestak.

JGZ zet in op de signalering en verwijzing van doelgroepkinderen in het kader van VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie) door de jeugdarts (vaak in gezamenlijkheid met ouders en school op de schoollocatie) en de warme overdracht door de jeugdverpleegkundige en andersom. Opvolging vindt plaats tijdens de standaard contactmomenten. Tussentijdse monitoring middels extra contactmomenten gebeurt alleen indien daar dringende redenen toe zijn. Er zijn op dit moment twee VVE-peuterspeelzalen in Goirle. Er zijn meer kinderen met een VVE-indicatie, maar die gaan niet naar een VVE-opvang.

De Kinderopvang indiceert zelf voor VVE als het gaat om de bekende concrete criteria zoals meertaligheid, spraaktaalachterstand in Nederlands en achtergrond van ouders. Vanuit JGZ wordt het opgepakt als er sprake is van minder concrete signalen zoals in verband met sociaal-emotionele ontwikkeling of de thuissituatie. In overleg met ouders doet JGZ de VVE-aanmelding met motivatie.

Tijdens de spreekuren bij de kinderopvang en via indicatieconsulten op het consultatiebureau volgt JGZ de voortgang bij deze kinderen. De warme overdracht gebeurt rechtstreeks tussen school en kinderopvang; de JGZ heeft hierin geen grote rol maar brengt dit ter sprake en kan adviseren op inhoud.

Een keer per 6 weken is er overleg met het ondersteuningsteam VVE peuteropvang. Aandachtspunt betreffende de VVE peuteropvang is of de doelstelling van VVE reeds is behaald of wordt behaald.

De jeugdverpleegkundige van de GGD neemt deel aan de VVE-werkgroep die vanuit de gemeente is opgezet.

Resultaten:

- *JGZ sluit aan bij de zorgteams op scholen en pakt vanuit dit overleg casuïstiek op.*
- *Voorschoolse voorzieningen consulteren JGZ over casuïstiek, wanneer daar aanleiding toe is.*
- *De GGD gaat in gesprek met het Mill Hill naar aanleiding van de screening in de 2^e klassen en bespreekt hier de Gezonde School-aanpak/schoolgezondheidsbeleid.*
- *Scholen benaderen JGZ om bij te dragen aan informatieve bijeenkomsten voor ouders/leerlingen.*
- *JGZ signaleert en verwijst doelgroepkinderen in het kader van VVE, volgt deze kinderen via periodiek contact met de voorschoolse voorzieningen en ondersteunt zo nodig bij een (warme) overdracht naar school*
- *De jeugdverpleegkundige neemt deel aan de werkgroep VVE.*

Nu Niet Zwanger

In 2020 zat het totaalbedrag NNZ in de plustaken verwerkt. In 2021 brengen we NNZ onder in het lokaal accent. Een klein deel van deze kosten is echter uitvoeringsbudget voor de anticonceptiemiddelen (spiraaltje (prik)pil etc.) en kan niet in het lokaal accent omdat deze kosten financieel gezien niet uit de inwonersbijdrage kunnen worden betaald. De afspraken rondom Nu Niet Zwanger zijn regionaal gemaakt en onderdeel van de Regionale Nota publieke gezondheid 2020-2023; hierin hebben alle Midden-Brabantse gemeenten zich gecommitteerd aan de financiering van NNZ.

GGD Hart voor Brabant is de coördinerende partij voor de structurele implementatie van het programma Nu Niet Zwanger. De bijbehorende taken zijn:

- Aanspreekpunt zijn voor regionale programma aanpak Nu Niet Zwanger in Midden-Brabant
- Het organiseren van intervisie 4 x per jaar voor alle aandachts- functionarissen
- Beschikbaar zijn voor het oppakken van complexe casuïstiek aangeleverd door betrokken ketenpartners (opschalen van casussen). Uitgaande van 100 casussen per jaar op regionaal niveau
- Aanspreekpunt zijn voor huidige ketenpartners (en eventueel nieuwe partners) over inbedding van het programma in de diverse organisaties. Bijvoorbeeld meedenken over en faciliteren van het geven van invulling aan interne bijscholing, registratie, beschikbare voorlichtingsmaterialen
- Up to date houden van het netwerk van huisartsen, gynaecologen en GGD-artsen voor snelle doorverwijzing en realisatie van anticonceptie
- Beschikken over en beheren van financiële middelen voor toepassen van anticonceptie
- (Zo nodig) organiseren van moreel beraad om juridische/ethische vraagstukken te bespreken
- Zorgdragen voor jaarlijkse planning en verantwoording ten aanzien van de gemeenten
- Coördinatie van registratie casussen en opvolging

Daarnaast zijn er kosten voor middelen voor duurzame anticonceptie en registratie (technisch beschikbaar stellen van de tool, inrichting tool voor die specifieke ketenpartner, juiste machtigingen/inlog etc., training/instructie van gebruikers, genereren gegevens/opstellen factsheet, ontwikkelen app).

Financiering vindt plaats op basis van inwonersaantal. Bij de implementatie van NNZ in Goirle is extra aandacht voor de doelgroep van Eritrese statushouders die binnen Sterk Huis gehuisvest zijn.

Resultaat:

- *De GGD voert de coördinatie zoals hierboven beschreven uit in 2021*

GEZONDE LEEFSTIJL

Gezondheidsbeleid en -uitvoering op scholen

De scholen in Goirle (primair en middelbaar onderwijs) worden structureel gemotiveerd om expliciet aandacht te besteden aan de gezondheid van hun leerlingen. Dit gebeurt op

een vraaggerichte manier, via de landelijke aanpak van de Gezonde School, waarbij school, GGD en gemeente gezamenlijk kiezen met welke thema's de scholen aan de slag gaan en mogelijk naar een vignet Gezonde School wordt toegewerkt. Om deze advisering concreter in te zetten, kan de GGD een schoolprofiel per locatie maken om inzicht te bieden in hun school aan de hand van de aspecten '(sociaal-emotionele gezondheid', 'opvoeding en gezin', 'participatie', 'schoolomgeving' en 'leefstijl'. Scholen met een vignet waarvan de looptijd op afzienbare termijn af loopt, worden gemotiveerd om het vignet te verlengen voor 3 jaar en kunnen hierbij worden ondersteund. De ambitie is om scholen jaarlijks een schoolprofiel aan te bieden.

Gezien de actualiteiten rondom Corona en zorgwekkende signalen over de mentale gezondheid van de jeugd, zal de GGD in haar advisering binnen de Gezonde School-aanpak het belang van het inzetten op het thema Welbevinden benadrukken. Ook gezien de jongeren in de gemeente Goirle op andere thema's zoals bewegen en voeding (zie cijfers Jongerenmonitor GGD) al goed scoren. Scholen blijven autonoom in de keuze of ze meedoen met de Gezonde School-aanpak en voor welke thema's ze kiezen.

Overzicht vignetten Gezonde School:

Het Mill Hill College heeft een vignet op Welbevinden (geldig t/m 18 april 2022)

Resultaten:

- *GGD benadert de scholen om gezondheid op de agenda's te krijgen: hierbij worden de schoolprofielen en de Gezonde School-aanpak gebruikt als instrumenten die scholen kunnen helpen om hun schoolgezondheidsbeleid vorm te geven.*
- *De GGD motiveert 4 scholen om te komen tot een schoolprofiel, om vervolgens met een plan van aanpak hierop aan de slag te gaan.*

Thema's Lokaal Preventieakkoord (uitvoering en beleid)

De gemeente Goirle is voornemens om een lokaal preventieakkoord op te zetten wat nauw aansluit bij het reeds bestaande sportakkoord.

Met de te ontvangen subsidie zal extra worden ingezet op het thema verslaving middels preventie ten aanzien van o.a. roken, alcohol en drugs. Het nog te ontwikkelen uitvoeringsprogramma zal door projectbureau Negen worden opgesteld. De GGD zal ondersteunen in de totstandkoming hiervan en zal een rol hebben in de uitvoering. Hiervoor zal een deel van de uren van de post middelenpreventie worden ingezet. Naast

GGD zullen ook andere stakeholders betrokken worden zoals bijvoorbeeld sportverenigingen, jongerenwerk en Mill Hill College.

Resultaten:

- *De GGD is betrokken bij de totstandkoming van het lokaal preventieakkoord, door middel van advisering en ondersteuning van de gemeente Goirle*
- *De GGD denkt op uitvoerend vlak mee bij het vormgeven van het lokaal preventieakkoord en voert -in samenwerking met andere publieke/private partijen- activiteiten uit in dit kader.*

Preventie middelengebruik (roken, alcohol, drugs) bij jongeren <18 jaar

De werkgroep middelengebruik, bestaande uit o.a. gemeente Goirle (volksgezondheid en handhaving), Novadic Kentron, (V)SO De Keyzer, Mill Hill college en GGD, blijft ook in 2021 actief (ongeveer 4 keer per jaar). De gemeente is de regievoerder over de werkgroep en fungeert als aanjager en verbinder tussen de lokale en regionale organisaties. De GGD is uitvoerend kartrekker van de werkgroep en verzorgt het voorzitterschap en bereidt de agenda en de vergaderingen voor (in afstemming met de gemeente). Het doel van het overleg is met name evaluatie en afspraken voor de toekomst. Tevens is de GGD samen met de samenwerkingspartners verantwoordelijk voor de uitvoering van diverse activiteiten ten aanzien van ouders, scholen, sportverenigingen en horeca die hun basis hebben in het preventie- en handhavingsplan van de gemeente Goirle.

Uitvoering vanuit de GGD kan zijn: de lokale inzet van landelijke campagnes, het organiseren van opvoedondersteunende activiteiten of het motiveren van sportclubs om Gezonde Sportkantines te worden.

Resultaten:

- *De GGD is kartrekker en inhoudelijk adviseur binnen de werkgroep (ongeveer 4 keer per jaar) en draagt -samen met de andere partners in de werkgroep- zorg voor de uitvoering van het preventie- en handhavingsplan van de gemeente Goirle.*
- *De GGD voert volgens afspraak binnen de werkgroep preventie middelengebruik haar taken uit vanuit het Preventie- en Handhavingsplan als basis (o.a. promotie IkPas-campagne, uitvoering gezond sportklimaat).*

GEZONDE GEEST

Gezien de huidige ontwikkelingen rondom Corona en de gevolgen hiervan voor de mentale gezondheid van jongeren, zet de GGD zich -naast signalering en doorverwijzing vanuit JGZ- in voor het versterken van de laagdrempelige en preventieve ondersteuning in dit kader. Hiervoor wordt de samenwerking aangegaan met professionals vanuit o.a. ContourdeTwern, Indigo, jongerenwerk en het onderwijs en zal ook een directe verbinding worden gelegd met de bovengenoemde signaleringsrol van de jeugdverpleegkundige en -arts op scholen.

GEZONDE OMGEVING

Gezondheid in Omgevingsvisie Goirle

Het is van belang dat (positieve) gezondheid wordt meegenomen in ruimtelijke ordeningsplannen en dat het een prominente plek krijgt in de Omgevingsvisie van de gemeente Goirle. Het uiteindelijke doel hiervan is om gezondheidswinst te behalen, doordat de leefomgeving van mensen uit nodigt tot gezond gedrag. Handvatten hiervoor zitten in de Brabantse OmgevingsScan (BrOS) van de GGD, die begin 2020 middels een gebiedsscan vertaald is naar de lokale situatie voor Goirle. Hierin zijn data over de leefomgeving gecombineerd met de daadwerkelijke gezondheidsbeleving van mensen. In 2021 gaat de GGD in samenwerking met de gemeente een inhaalslag maken ten aanzien van het laten aansluiten van het thema gezondheid in relatie tot de omgevingsvisie. Naast de inzet van de BrOS adviseert de GGD hoe gezondheid binnen het sociale en fysieke domein verankerd kan worden.

Resultaat:

- *De GGD adviseert de gemeente Goirle zodat gezondheid verankerd wordt binnen de Omgevingsvisie van Goirle*

KWETSBARE INWONERS

Coördinatie valpreventie

De pilot 'implementatie valrisicotest en Valanalyse' loopt nog tot maart 2021 door en wordt dan kort geëvalueerd. De resultaten zullen beknopt verspreid worden via verschillende communicatiekanalen; hierin zal vooral ook aandacht zijn om de bewustwording van mensen rondom 'fit blijven' en 'valpreventie' aan te spreken.

Resultaat:

Door de pilot is het thema valpreventie beter onder de aandacht gebracht bij zowel de doelgroep (65-plus) zelf als de schil van professionals om deze doelgroep heen, zoals

wijkverpleging, consulenten 't Loket, huisartsenpraktijken, fysiotherapeuten en KBO. De pilot wordt geëvalueerd en informatie over valpreventie wordt via verschillende kanalen verspreid onder de doelgroep.

5. Monitoring

De monitoring van de voorliggende afspraken en de tevredenheid van de gemeente wordt ieder kwartaal besproken. Op deze manier kunnen de afspraken -waar nodig- tijdig worden bijgesteld.